

Start Ung – livskvalitet og smerte i generasjoner

Til Rektor ved ..... skole

Søknad om å gjennomføre en pilotstudie

Dette er en forespørsel om elever i to eller flere skoleklasser på 9.trinn ved din skole og deres foresatte kan bli med i en pilotstudie tilknyttet et forskningsprosjekt om livskvalitet og smerter. Det er ønskelig å gjennomføre pilotstudien rett før- eller etter høstferien i uke 40.

Bakgrunn og formål

Pilotstudien skal gjennomføres i forkant av et forskningsprosjekt om livskvalitet og smerter blant ungdom og deres foreldre/foresatte, Start Ung, som skal gjennomføres høsten 2018. Bakgrunn for Start Ung er at man i de senere år har sett en negativ utvikling når det gjelder subjektive helseplager hos barn og ungdom slik som hodepine, rygg/nakkesmerter og magesmerter. Disse problemene går utover dagliglivet og aktiviteter, og kan blant annet føre til dårlig søvn og fravær fra skole. Man vet ikke nok om årsaker eller omfang av disse problemene og hvordan de utvikler seg over tid, men trendene gir grunn til bekymring når det gjelder norske ungdommers helse. Målet med Start Ung er å framskaffe ny kunnskap om livskvalitet og smerter blant ungdom og deres foresatte. Vi ønsker å studere hvilke faktorer som påvirker opplevelsen av livskvalitet, smerte og mestring av smerte, samt hvilken sammenheng det er mellom smerter og opplevd livskvalitet. Videre ønsker vi å undersøke hvilken sammenheng det er mellom ungdoms- og deres foresattes livskvalitet, smerteerfaring og smertemestring. Til sist er det ønskelig å se om det er en forskjell mellom resultatene fra Agder og fra Oslo- og Akershus. Start Ung vil foregå blant 800 tilfeldig valgte ungdom på 9. trinn og deres foresatte på Agder og i Oslo-regionen høsten 2018.

Målet med pilotstudien er at vi ønsker å teste ut hvordan rutinene for samtykke til deltakelse i forskningsprosjektet fungerer, samt få tilbakemeldinger vedrørende utfylling av spørreskjemaet i forkant av gjennomføringen av selve forskningsprosjektet. På bakgrunn av erfaringene og tilbakemeldingene fra pilotstudien vil prosjektmedarbeidere kunne tilpasse den endelige gjennomføringen av selve forskningsprosjektet best mulig. Det er en forskergruppe ved Universitet i Agder (UIA), fakultet for helse- og idrettsvitenskap, og ved OsloMet -

storbyuniversitetet, fakultet for helsefag, som gjennomfører og er ansvarlig for pilotstudien. Forskningsprosjektet er en doktorgradsstudie som ledes av professor Gudrun E. Rohde. På oppdrag fra Universitetet i Agder har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hva innebærer deltakelse i pilotstudien for skolen?

- Doktorgradsstipendiat Hilde T. Mikkelsen vil kontakte skolen ved rektor for å gjøre avtale om en dag hvor hun kan besøke skolen og informere elever på 9.trinn om pilotstudien. Rektor vil bli bedt om å formidle informasjon om pilotstudien videre til aktuelle kontaktlærere slik at det eventuelt kan gjøres avtaler direkte med kontaktlærerne.
- Hilde T. Mikkelsen vil besøke skolen og informere elever i den/de utvalgte skoleklassene på 9.trinn om pilotstudien både muntlig og skriftlig. Ungdom under 16 år må få samtykke av sine foresatte for å få lov til å delta i pilotstudien. Det vil sendes ut informasjon til elevenes foresatte, og deres samtykke til ungdommenes og egen deltagelse vil innhentes gjennom et samtykkeskjema som foresatte får tilgang til på Start Ung sitt eget nettsted (<https://startung.uia.no>). Ungdom samtykker til egen deltagelse i begynnelsen av spørreskjemaet de senere får tilsendt.
- Hvis rektor tillater det, er det ønskelig å legge ut informasjon om prosjektet samt link til prosjektets nettside på facebook-gruppen til de aktuelle skoleklassene (hvis de har dette).
- Elever og deres foresatte vil bli bedt om å svare på en internettbasert spørreundersøkelse som kan besvares via mobil/nettbrett/PC. Kun elever som har fått samtykke fra sine foresatte til deltagelse, kan delta. Aktuelle elever vil fortrinnsvis fylle ut spørreskjemaene i en skoletime, dette vil ta ca 20 minutter. Hilde T. Mikkelsen vil være tilstede på skolen for å hjelpe til den dagen spørreundersøkelsen gjennomføres. Spørreskjemaet vil bestå av en rekke spørsmål som til sammen gir informasjon om ungdoms helse og livskvalitet. Det vil blant annet bli stilt spørsmål om sosial og kulturell bakgrunn, forhold til venner og familie, skole/fritid, kroppsbygge, opplevelse av smerter, stress, helserelatert livskvalitet og søvn. Foresatte som ønsker å se hele spørreskjemaet kan henvende seg til prosjektleder for Start Ung. Elevene vil ikke få tilgang til svarene som foresatte gir i spørreundersøkelsen, og omvendt.
- For å sikre elevene en mulighet til å ta eget valg vedrørende deltagelse uten påvirkning fra foresatte, de andre elevene eller fra skolen, er det ønskelig at skolen gir elevene et tilbud om å jobbe på egen hånd med skolearbeid som er tilrettelagt slik at alle jobber på pc/nettbrett/mobil i klasserommet mens undersøkelsen pågår. På denne måten vil det ikke være åpenbart hvem

som besvarer undersøkelsen og hvem som ikke deltar. Om ønskelig kan Start Ung tilby forslag til alternativ oppgave som det kan jobbes med innen tematikken livskvalitet/smerte.

- Hvis rektor tillater det, er det i etterkant av spørreundersøkelsen ønskelig å få stille noen spørsmål til en liten gruppe av elever som har deltatt. Dette for å kunne få litt mer utdypende tilbakemeldinger på hvordan det har vært å delta, samt få tips til hva vi bør gjøre annerledes.
- Skolehelsetjenesten ved skolen vil bli kontaktet og informert muntlig og skriftlig om prosjektet, da undersøkelsen inneholder noen spørsmål om forhold som kan oppleves sensitive og vekke negative følelser.
- Om ønskelig kan vi som takk for deltakelse tilby skolen mulighet for at vi kan komme på skolen og ha undervisning/innlegg for elevene innen tematikken smerte/livskvalitet. Eventuelt kan vi ha et innlegg om dette på et foreldremøte.

Frivillig deltakelse i pilotstudien

Det er frivillig å delta i pilotstudien. Elever og deres foresatte kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke seg fra pilotstudien, uten konsekvenser. For videre informasjon om forskningsprosjektet henviser vi til Start Ung sitt nettsted (<https://startung.uia.no>).

Vi håper på et positivt samarbeid med deres skole.

Med vennlig hilsen

Guðrun E. Rohde

Professor, prosjektleder
Universitetet i Agder

Kristin Haraldstad

Førsteamanuensis
Universitetet i Agder

Sølvi Helseth

Professor
OsloMet - storbyuniversitetet

Siv Skarstein

Førsteamanuensis
OsloMet - storbyuniversitetet

Hilde T. Mikkelsen

Doktgradsstipendiat
Universitetet i Agder

Vennligst send svar innen .... til:

Hilde E. Timenes Mikkelsen
Tlf: 38141316 / 41107112
hilde.e.mikkelsen@uia.no